

Økonomisk kommentar: BNP-væksten, 2.kvartal 2018

Fremgang i dansk økonomi – finanslov fjerner fundamentet for kvalificeret arbejdskraft

Væksten i dansk økonomi var i 2. kvartal på blot 0,2 pct. Væksten er umiddelbart ikke prangende. Den vigtigste vejrhane for dansk økonomi er beskæftigelsen. Her har der været medvind siden 2013. Beskæftigelsen brager fortsat op. Det tyder derfor ikke på, at opsvinget skulle være bremset op. Der er fremgang i dansk økonomi, og derfor er det heller ikke nødvendigt med en finanslov, der fyres yderligere op under økonomien. Til gengæld er det uheldigt, at uddannelserne fortsat skal spare 2 pct. om året, når mange arbejdsgivere er bekymret for, at vi kommer til at mangle uddannet arbejdskraft.

31. august 2018

Iflg. nye tal fra Danmarks Statistiks voksede BNP med 0,2 pct. i 2. kvartal 2018. Fra 2. halvår 2017 til 1. halvår 2018 har væksten været på 0,9 pct.

Umiddelbart har væksten her halvvejs inde i 2018 ikke været imponerende, men væksttallene giver os langt fra det fulde billede af, hvordan dansk økonomi klarer sig. Beskæftigelsen brager fortsat i vejret og udviklingen på arbejdsmarkedet tyder ikke på, at opsvinget er bremset op. Alene det seneste kvartal er der således kommet 10.700 flere i arbejde, og de sidste to år har budt på de kraftigste stigninger i beskæftigelsen siden 2007. Derfor er det heller ikke nødvendigt med en finanslov, som fyres yderligere op under økonomien selvom væksten umiddelbart ser lidt tam ud.

Hvis man ser på underkomponenterne i BNP, fremgår det af tabel 1, at investeringerne er vokset meget kraftigt. Det seneste kvartal er de faste bruttoinvesteringer således vokset med 7,9 pct. Væksten i investeringerne dækker dog primært over investeringer i skibe, som også trækker en del import med sig, og derfor bidrager den høje vækst i de faste bruttoinvesteringer faktisk ikke nævneværdigt til BNP-væksten.

Tabel 1. Udviklingen i BNP			
	2.kvt.2018	2.kvt. 2017-2.kvt.2018	2. halvår 2017-1.halvår 2018
	Ændring i procent		
BNP	0,2	0,5	0,9
- Privat forbrug	0,3	1,7	1,9
- Offentligt forbrug	-0,5	-0,2	0,1
- Faste brutto investeringer	7,9	13,3	7,0
- Lagerinvesteringer mv. (1)	0,1	0,0	0,0
Eksport	-0,4	-0,7	-0,5
Import	0,5	4,4	2,8
	Ændring i 1.000 personer		
Beskæftigelse inkl. orlov	10,7	49,2	26,4

Anm: (1) Bidrag til BNP-vækst.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik, tabel NKN1.

Eksporten er i 2. kvartal faldet med 0,4 pct. og samtidig er importen vokset med 0,5 pct. Som nævnt var der i 2. kvartal dog en ekstraordinær stor import af skibe. Fraregnet skibe faldt importen faktisk med 1,1 pct. i andet kvartal.

Det private forbrug voksede kun svagt med 0,3 pct. i 2. kvartal. Der er dog flere særlige forhold, som man skal være opmærksomme på. For det første har bilforbruget de foregående to kvartaler været ekstraordinært højt, og samtidig har husholdningernes energiforbrug været meget lavt det seneste kvartal. Ses bort fra disse to ekstraordinære forhold, var der en pæn fremgang i det private forbrug på ca. 1 pct. i andet kvartal i det private forbrug.

Overordnet ligger dansk økonomi lunt i svinget på trods af de på overfladen sløje væksttal. Den kraftige fremgang i beskæftigelsen kan være en indikation på, at der underliggende er en kraftige vækst i økonomien end BNP-tallene umiddelbart antyder.

Selvom beskæftigelsen vokser kraftigt, står vi ikke på randen af en overophedning. Udover de registrerede ledige er der ca. 50.000 arbejdsløse, som ikke er inkluderet i den registrerede ledighed, og som bl.a. omfatter arbejdsløse, som ikke modtager dagpenge eller kontanthjælp. Derudover er der op imod 200.000 lønmodtagere, som gerne vil arbejde flere timer.

Der er også 10.000 unge, som på trods af arbejdsgivernes meldinger om mangel på arbejdskraft ikke kan få en praktikplads ude på en virksomhed. Når nu arbejdsgiverne i medierne klager over mangel på arbejdskraft, er det uforståeligt, at så mange unge ikke kan få en læreplads ude på en virksomhed. Regeringen har i sit nye finanslovsforslag også holdt fast i, at uddannelserne skal spare 2 pct. om året. Når nu man i regeringen og andre steder er bekymret for, om der er nok uddannet arbejdskraft til rådighed, er det ikke hensigtsmæssigt.

Der er heller ikke brug for at sænke grænsen i beløbsordningen, for at få mere udenlandsk arbejdskraft udenfor EU til landet. Til gengæld er der brug for, at arbejdsgiverne bliver bedre til at udnytte de ressourcer der rent faktisk er på arbejdsmarkedet.

Der er stadigvæk masser af ledig arbejdskraft indenfor EU, som virksomhederne kan tiltrække. Faktisk er der 17 mio. arbejdsløse i EU, som kan være med til at dække virksomhedernes behov for yderligere arbejdskraft.

På trods af de mange arbejdsløse i EU, slår arbejdsgiverne herhjemme forbavsende få ledige stillinger op i den fælleseuropæiske jobdatabase, EURES.

I forhold til vores egne arbejdsløse gør arbejdsgiverne heller ikke nok for at finde nye medarbejdere. Kun 1,1 pct. af de virksomheder, som oplever udfordringer med at finde arbejdskraft, bruger alle de officielle kanaler for at finde nye medarbejdere. De officielle kanaler omfatter, at det ledige job er slået op i de arbejdsløses jobdatabase, Jobnet, at man har kontaktet jobcenteret samt kontaktet den relevante a-kasse/fagforening.

Skulle der endelig komme så meget rift om arbejdskraften at lønstigningerne bliver lidt kraftigere, kan vi også godt tåle det. Vores konkurrenceevne er stærk, og lønstigningerne i udlandet er også blevet kraftigere.

Vores hovedudfordring er ikke mangel på arbejdskraft, men at vi ikke får nok ud af den arbejdskraft vi har til rådighed.

For yderligere kommentarer og interviews kontakt:

Cheføkonom

Erik Bjørsted

Tlf. 33 55 77 12

Mobil 27 68 79 50

eb@ae.dk

Kommunikationschef

Mikkel Harboe

Tlf. 33 55 77 28

Mobil 28 36 87 50

mh@ae.dk